

PERUSTUSLAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 5/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi kokoontumislain 12 §:n 2 momentin kumoamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä helmikuuta 2002 lähettänyt perustuslakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi kokoontumislain 12 §:n 2 momentin kumoamisesta (HE 249/2001 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti hallintovaliokunta on antanut asiasta lausunnon (HaVL

3/2002 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- sisäasiainministeri Ville Itälä ja ylitarkastaja Janne Kerkelä, sisäasiainministeriö
- professori Mikael Hidén
- professori Teuvo Pohjolainen
- professori Veli-Pekka Viljanen.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan kokoontumislain sisältämän ns. huvikieltosäännöksen kumoamista. Säännöksen nojalla yleisötilaisuuksien, kuten elokuva- ja teatteriesitysten sekä taidenäyttelyiden, järjestäminen on mahdollista tiettyinä kirjallisina juhlapyhinä ainoastaan poliisin luvalla.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Esityksen säätämisyjärjestysperustelujen mukaan huvikieltosäännöksen voidaan katsoa rajoittavan eräitä perusoikeuksia. Tämän vuoksi katsotaan, että säännöksen kumoamista tarkoittava lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisena ennen kaikkea siksi, että yleisötilaisuuksien järjestämiseen kokoontumislain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuina aikoina liittyvä poik-

keuslupamenettely ei ole tarkoituksenmukainen. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunta kiinnittää vakavasti huomiota siihen, että vuoden 1995 perusoikeusuudistukses-

sa säädetystä elinkeinovapaudesta huolimatta majoitus- ja ravitsemisliikkeitä säännellään edelleenkin pääosin asetuksella. Käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen perusteluissa mainittu kysymys ravintoloiden ja muiden vastaavien paikkojen tavanomaisista ohjelmista on seikka, johon on mahdollista paneutua uudistettaessa nykyistä asetuksentasoista sääntelyä. Kysymys yhteiskunnassa juhlapyhien aikana voimassa olevista käyttäytymisnormeista on kuitenkin ulottuvuudeltaan laajempi kuin vain ravintoloiden ohjelmistoon ja yleisötilaisuuksien järjestämiseen kohdistuva. Valiokunta pitää tärkeänä, että hallituksen piirissä arvioidaan kokonaisvaltaisesti ja yhtenäisistä perusteista käsin, millaista juhlapyhiä koskevaa erityissääntelyä tarvitaan nykyisten, myös rikoslakiin ja säädettäväksi ehdotettuun (HE 20/2002 vp) järjestyslakiin sisältyvien säännösten lisäksi. Arvioinnin tulee pohjautua perustuslain 11 §:n säännöksiin uskonnon ja omantunnon vapaudesta sekä muihin-

kin perusoikeussäännöksiin. Valiokunta ehdottaa hyväksyttäväksi lausuman asian selvittämisestä (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää, millaista juhlapyhiä koskevaa erityissääntelyä tarvitaan perusoikeussäännöksistä muodostuvat lähtökohdat huomioon ottaen.

Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Paula Kokkonen /kok
vpj. Riitta Prusti /sd
jäs. Esko Helle /vas
Gunnar Jansson /r
Jouko Jääskeläinen /kd
Saara Karhu /sd
Jouni Lehtimäki /kok

Johannes Leppänen /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Heli Paasio /sd
Osmo Puhakka /kesk
Pekka Ravi /kok
Markku Rossi /kesk
Ilkka Taipale /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Jarmo Vuorinen.

VASTALAUSE

Perustelut

Keskustelun kohteena olevat päivät, pitkäperjantai, ensimmäinen pääsiäispäivä ja ensimmäinen joulupäivä, saavat erityisluonteensa ja sisältönsä sekä juhlapäivinä että vapaapäivinä kristillisestä uskosta ja perinteestä. Näillä päivillä on ainutlaatuinen merkitys sekä kansakuntamme hengellisessä elämässä että kulttuuriperinössämme. Yleisötilaisuudet tai ylipäänsä kaupalliset esitykset ja tapahtumat sopivat huonosti niiden yhteyteen.

Pidämme perusteltuina sekä molempien valiokuntien kannanotoissa esitettyä tarvetta täsmentää ja tiukentaa eräitä muita säädöksiä että perustuslakivaliokunnan lausumaa. Kuitenkin

käsiteltävänä oleva lakiehdotus veisi asiaa käytännössä kokonaisuutena toiseen suuntaan eikä korvaavista toimenpiteistä ole mitään konkreettista tietoa tai lakiesitystä.

Mielestämme näiden kolmen keskeisimmän kirkollisen juhlapäivän rauhoittaminen yleisötilaisuuksilta voimassa olevan lain mukaan on edelleen perusteltua. Siksi esitämme 12 §:n 2 momentin poistoesityksen hylättäväksi.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiesitys hylätään.

Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2002

Jouko Jääskeläinen /kd
Johannes Leppänen /kesk

PeVM 5/2002 vp — HE 249/2001 vp